

3. 2. 1. URTEKO ELKARBIZITZA PLANA (UEP) OSATZEA: **SARRERA**

Urteko Elkarbizitza Plana osatzeak energiak, baliabideak eta sormena eskatzen ditu, baita entrenamendua eta planifikazioa ere, eguneroko errealitateko hainbat arazori erantzun zehatz eta adostuak emateko.

Hasiera batean denbora asko eman beharko dugu elkarren artean zentroko bizitzarako alde garrantzitsuei buruzko hausnarketa egiteko eta hezkuntza-komunitateko kolektibo bakoitzaren sinesmenak, beharrak eta itxaropenak bateratzeko.

Lehendabiziko urtea pasa ondoren, lehenengo plana ebaluatu eta hurrengorako oinarri izango den txostena eginez gero, nahikoa izango da denbora gutxiago erabilita ere. Dena den, beharrezkoa izango da gero ere, patxadaz eta eten gabe, zentroko elkarbizitzari buruz hausnarketa egiten jarraitzea.

Plan horren eraketari era sistematikoan ekiteko, zenbait fase dituen prozesu batean murgildu behar da. Prozesu hori sakon garatzea ezinbestekoa da emaitza esanguratsu eta egokia lortu nahi bada.

Prozesuan oinarrizko lau fase proposatzen dira:

1.-**Sentsibilizazioa**: elkarbizitza positiboa sustatzeko beharrari buruz. Hizkuntza bateratuaren bilaketa.

2.-**Diagnostikoa**: elkarbizitzarako garrantzizkoak diren eremu guztietako diagnosia. Errealitatea aztertu, ondo dabiltzan alderdiak, zailtasunak eta sakoneko arazoak identifikatu.

3.-**Planifikazioa**: Elkarbizitza Planaren planifikazioa. Elkarbizitza positiboaren eraikuntza, gatazken aurreikuspena eta beren tratamendua landuko duen interbentzio programa. Erantzuna lehentasunezko beharriari eta prestakuntza-plana beharrezkoa denean.

4.-**Jarraipena eta ebaluazioa**. Hobetzeko eta jarraitzeko proposamenak.

Fase bakoitzean aurkituko duzu:

1. Gida-dokumentua atal hauekin:
 - Aurkezpena / Justifikazioa.
 - Helburuak
 - Edukiak

- ↗ Orientazio metodologiko orokorrak
 - ↗ Jarduerak: bakoitza aurrera eramateko orientazioak (gakoak, denboralizazioa, pautak, baliabideak eta erremintak)
 - Jarduera bakoitza fasearen gidan zehazturikoaren arabera ebaluatuko da eta dinamizatzailerak saio bakoitzaren akta idatziko du “JARDUERA-AKTA” dokumentuan.
 - ↗ Oinarrizko materialak: fasearen prestakuntzan diharduten dinamizatzailerentzat eta interesaturik daudenentzat.
 - ↗ Sakontzeko materialak.
 - ↗ Web estekak, atariak, multimedia materialak... Gehiago ikasteko.
 - Azken hiru atal hauetan dauden materialak eta baliabideak oso baliagarri izan daitezke hezkuntza-komunitatea osatzen duten kolektiboetan jarduera berriak planteatzeko.
2. Erremintak eta baliabideak planteaturiko jarduerentzat. Baita “JARDUERA.AKTA” tresna ere.
 3. “FASEAREN AZKEN EBALUAKETA” tresna.
 4. Fasearen gidan aipaturiko oinarrizko materialak eta sakontzekoak.

Gidan proposatzen diren jarduerak proposamen hutsak dira eta ikastetxean inplikaturik dauden estamentu guztiei begira eginda daude: ikasleak, irakasleak, familiak eta AZP (baita zentroarekin lankidetzan ari diren bestelako kolektiboentzat ere). Hausnarketa taldeka egin eta gero, egindakoa bateratzeko, egokia iruditzen zaigu guztientzako guneak sortzea.

Material anitzak dira, kolektibo bakoitzaren beharrei erantzuna eman nahi dietenak. EAEko 13 ikastetxetan esperimentatu dira eta haien ekarpenekin hobetu.

Proposatzen diren erremintak lasai eta sakon pentsatzeko bideak baino ez dira; eta pentsatzeko lan hori taldean eginda, lortuko dugu, aldaketak norberarenak bakarrik izan beharrean, ikastetxean denon artean egindako eta norabide berean zuzendutako ekintzak martxan jartzea, ikastetxeko estamentu guztien parte hartzearekin.

Zentro bakoitza, bere behar, aukera eta aurretik duen hausnarketa-mailaren arabera, erreminta batzuk edo beste batzuk aukera ditzake. Betiere, bere errealitate konkretura egokitzea komeni delarik, itemak kendu edo gehituz..., horrela irakasle, ikasle, familia eta AZPrentzat baliagarri izanik. Erremintak, era independentean aurkezten dira, egokienak aukeratu, eta, behar izanez gero, erraz manipulatzeko.

Emakumezkoen eta ginonezkoen ideiak, hausnarketak, desioak... bereizirik biltzea proposatzen dugu, diferentziak eta bat-etortzeak ikusarazteko eta dena kontzienteki jasotzeko. Horrek informazio esanguratsua eman ahal digu, errealitateak gertuago planifikatzeko eta esku hartzeko.

Sektoreka hausnarketa egin ondoren, emaitzak konpartitzeko espazio komunak sortzeko gomendioa egiten dugu.

Geure errealitatean hezkuntzak duen garrantziagatik, hezkuntza hezkidetzaillearen¹ erabilera gomendatzen dugu prozesuan zehar emango diren interakzio, material eta dokumentu guztietan.

Ikerketa ugari erakutsi dutenez, hizkuntzak ezinbesteko garrantzia du gizakien garapenean, oso lotuta dagoelako pentsaerarekin, eta errealitatea, izendatu bai, baina interpretatu eta sinbolikoki sortu ere egiten duelako.

Gure gizartean aurrera egin dugula nabarmen; hala ere, oraindik ere gizon eta emakumezkoen gizariek modu batera edo bestera baloratzen dituen balio-sistema, portaera-eredu eta eginkizun ezberdinak aitortzen zaizkie, emakume eta gizonen² errekonozimendu sozial ezberdina emanez. Horrela, elkarbizitza positiboaren eraikuntza oztopatu egiten da, emakume zein gizonen beren kompetentzia guztiak garatu eta esparru pribatu zein publikoko giza-jardueretan korresponsableak izatea hain zuzen ere.

Horregatik, hizkuntzaren normalizazioan oraindik ere eman beharreko pausoak geratzen zaizkigunez, bereziki gomendatu egiten dugu sortzen diren dokumentuen errebisioa egitea, ziur egoteko era positiboz idatzita daudela (nahi dugunaz hitz egiten dutela), emakumeak zein gizonak aipatzen dituela, pertsona eta kolektibo ororekiko errespetua dutela... Argi dugu hori lortzeko moduan gaudela eta sotila den zerbait badirudi ere, elkarbizitzaren hobekuntzarako oso lagungarri izango dela.

¹ Pertsona guztiak aipatzen ditu (emakumeak eta gizonak), talde guztiak integratzen ditu (etnia, kultura, sinesmenak, aukera sexualak, ezaugarri fisiko edo psikiko ezberdinak...), pertsona guztiak baloratzen ditu, aniztasuna aberastasun-iturri modura hartuta, konparazioak eta hierarkizazioak gainditzen ditu, (pertsona bakoitza bakarra eta errepikaezina da), bizimodu ezberdinak biltzen ditu, esaldi positiboak erabiliz adierazten du (nahi dena; ez, desiratzen ez dena) eta, hori guztia, espresio ikonografikoan ere bai.

² “*HIZKUNTZA, HITZAK BAINO ZEOZER GEHIAGO: HIZKUNTZAREN ERABILERA EZ-SEXISTARAKO PROPOSAMENAK*” EMAKUNDE. 1988. Ikus EB GIDAn oinarritzko materiala.